

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему « **ПЕРШІ КРОКИ ІНТЕГРАЦІЇ ВИМУШЕНИХ
ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ В КОЛЕКТИВНОМУ ЦЕНТРІ ПРОЖИВАННЯ
НІМЕЧЧИНИ**»

Виконав здобувач вищої освіти
групи М-422-с
спеціальність 231 Соціальна робота
ОПП Соціальна робота
Лихошест Ольга Вікторіна
Науковий керівник:
старший викладач
Батарейна Ірина Олександрівна

Рецензент: к.пед.н.,
в.о.начальника управління
освіти Мелітопольської міської ради
Запорізької області
Шиліна Галина Анатоліївна

Запоріжжя – 2023 рік

Реферат

Магістерська робота: 90 с., 5 табл., 10 рис., 3 дод., 64 джерела.

Ключові слова: переселенці, вимушені переселенці, внутрішні переселенці, зовнішні переселенці, інтеграція, соціалізація, акультурація.

Об'єкт дослідження: інтеграція вимушених переселенців.

Предмет дослідження: особливості інтеграції у вимушених переселенців в колективному центрі проживання.

Мета дослідження: дослідити особливості інтеграції у вимушених переселенців України в колективному центрі проживання Німеччини (на базі [Берлінського відомства у справах біженців \(LAF\)](#)).

Методи дослідження: методика діагностики соціально-психологічної інтеграції К. Роджерса і Р. Даймонда, багаторівневий особистісний опитувальник "Адаптивність" (МЛЮ-АМ) розроблений А.Г.Маклаковим і С.В.Чермяніним, методика діагностики властивостей нервової системи Я. Стреляу. Математично-статистичні методи склали факторний аналіз та метод У-критерій Манна-Уїтні.

За результатами дослідження було зроблено наступні висновки:

Зовнішні переселенці частіше за внутрішніх переселенців перебувають у стані дезінтеграції та емоційному дискомфорту, спричиненими зовнішніми чинниками, такими як інша культура, мова, правила та традиції. Вони також частіше за внутрішніх переселенців мають високий рівень нервово-психічної напруги, що робить їх імпульсивними, готовими до вирішення проблем, швидкого засвоєння інформації та готовності піти від фрустрації до активного включання у своє нове життя. У той час, внутрішні переселенці частіше за зовнішніх переселенців готові до встановлення нових контактів, прояву ініціативи в діалозі, не мають страху до сближення з новою середою.

Abstract

Diploma thesis: 90 pages, 5 tables, 10 figures, 3 appendices, 64 sources.

Key words: migrants, forced migrants, internal migrants, external migrants, integration, socialization, acculturation.

Research object: integration of forced migrants.

The subject of the study: peculiarities of integration of forced migrants in a collective residence center.

The purpose of the study: to investigate the peculiarities of the integration of forced migrants of Ukraine in the collective center of residence in Germany (on the basis of the Berlin Office for Refugees (LAF)).

Research methods: method of diagnosis of socio-psychological adaptation by K. Rogers and R. Diamond, multi-level personal questionnaire "Adaptability" (MLO-AM) developed by A.G. Maklakov and S.V. Chermyanin, method of diagnosis of properties of the nervous system by Ya. Strelyau. Mathematical and statistical methods include factor analysis and the Mann-Whitney U-criterion method.

Based on the results of the research, the following conclusions were made:

External migrants are more likely than internal migrants to be in a state of maladjustment and emotional discomfort caused by external factors, such as a different culture, language, rules and traditions. They are also more likely than internal migrants to have a high level of neuropsychological stress, which makes them impulsive, ready to solve problems, quickly absorb information and ready to move from frustration to active inclusion in their new life. At that time, internal migrants more often than external migrants are ready to establish new contacts, show initiative in dialogue, are not afraid of rapprochement with the new environment.

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗУМІННЯ ПРОЦЕСУ ІНТЕГРАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	5
1.1. Поняття та процес інтеграції особистості: огляд соціально-психологічної літератури.	5
1.2. Види інтеграції та її вплив на соціально-психологічне життя особистості.	10
1.3. Особливості інтеграції вимушених переселенців у роботах вітчизняних та зарубіжних вчених	27
РОЗДІЛ 2. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ВИМУШЕНИМИ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМИ	31
2.1. Теоретичний аналіз підходів до соціальної роботи з вимушеними переселенцями в колективному центрі.	31
2.2. Рівні вирішення соціальних проблем вимушених переселенців.	37
2.3. Характеристика вибірки та методів дослідження.	42
	45
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ У ВНУТРІШНІХ ТА ЗОВНІШНІХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ	
3.1. Особливості інтеграції у внутрішніх переселенців.	45
3.2. Особливості інтеграції у зовнішніх переселенців.	52
3.3. Порівняльний аналіз особливостей інтеграції зовнішніх та внутрішніх переселенців.	57
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	65
ДОДАТКИ	69